

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft., fél évre 6 ft., negyed évre 3 ft.
Előfizetéseket és hirdetések díjait helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendő be.
Helyben előfizethet: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalnak, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben.
Egyes szám ára 5 kr. o. é.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordai utca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, 1-ső emelet, lejárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: 50 hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bérlegdíj.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalnak, Demjén László könyv- és kereskedésében. Bécsben: Hasenstein és Voglner (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Hasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fűrdőutca 4. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.
Nyitási óra 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.
Fél évre 6 ft. o. é. Negyed évre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőség-hez küldendő be.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

Budapest július 8.

A pesti kisegítő egyet közgyűlése ma d. e. 11 órakor tartott meg a kereskedelmi kamra helyiségeiben. Weninger Vincze elnök bejelent, hogy az érkező által megállapított alapszabályok a kormány által csekély módosításokkal előzetesen jóváhagyattak s azok végleges megerősítése a közgyűlés határozatától függ. A módosított alapszabályok felfogását, a közgyűlés által észrevétel nélkül egyhangúlag elfogadtattak s az erről szóló jegyzőkönyvi kivonat kíséretében a kor. ministeriumhoz azonnal fölterjesztettek.

Eulán az elnök által jelentetett, hogy az osztrák nemzeti bank a kisegítő bizottság rendelkezésére 6 millió forint utalványozott, ezen összeg felhasználásának módjai a végrehajtó bizottsággal fognak közölteni. A végrehajtó bizottság tagjaira beadatván a szavazati jogok, e közben megérkeztek a kereskedelmi ministerium által a törvényes bemutatási záradékkal ellátott alapszabályok.

A végrehajtó bizottság tagjait a jelen levő egyetli tagok által, kiknek járuléka összesen 1.685 ezer forint ragnak, megválasztottak: Aebly, Körstinger, Gröschl, Kohen, Koppay, Hajos, Lukács, Uhl, Ullmann C., Weiss, Weninger. A szavazás eredményének kihirdetése után elnök figyelmezteti az egyetli tagjait, hogy a végrehajtó bizottság aligha fog megfelelni mindazon igényeknek, melyekkel a közönség részéről találkozni fog. A kisegítő egyetnek célja nem lehet az, hogy a jelenlegi tartatallan hitel és pénzügyi viszonyokat támogassa, s fenntartsan oly állapotokat, melyek nem nyugosznak egészséges alapokon.

Az osztr. nemzeti bank által a kisegítő egyetnek adott pénz felhasználása a monarchia valutájával van kapcsolatban, s ezért a legnagyobb óvatosságot s legteljesebb mértékű ellenőrzést igényel, hogy az eredménytől történhessen a segély, másrészt pedig lehetővé tétessék az osztr. nemzeti banknak a nagyobb mérvű támogatás. Miután még az egyetli egy tagja által a végrehajtó bizottság figyelme különösen a kisebb ipar helyzetére irányoztatott, a közgyűlés véget ért.

Gondolatok a törvényhozás szünapjai alatt.

Kolozsvár, 1873. júl. 7-én.

II.

(cs. — r.) Vannak igazságok, melyek bármily közel álljanak a józan észhez, az igaz meggyőződéshez, sohasem idéznek elő oly általános áramlatot, mely magával ragadja a parlamentáris téren mozgó pártokat. És ezt nem annyira a dolog lényege okozza, mint inkább, s csaknem kizárólag azon álláspont, melyet az egyes pártok bizonyos nagy eszmékkel szemben elfoglalnak.

Az eszméknek nem azért kell eleitől fogva vérkeresztiségen keresztül menni, mert az el-lentábor vezérei elvileg benső meggyőződésből talán más álláspontra helyezkedtek, talán valami jobbat, üdvösebbet gondoltak ki; hanem azért, mert az egyszer megindult áramlat az állami és társadalmi viszonyok oly ré-

tegeibe is behatott, mely változás és elnyelés-sel fenyegette saját érdekeit is.

Ha végig tekintünk a történelem különösen a parlamentarizmus történelmének lapjain, látjuk, hogy az egymással szemközt álló pártok nagyon ritkán tudtak a nagy elvi elválasztó pontok határain belül maradni; a háttérben feltalálható a párt, s gyakran a merev egyéni érdek legyeztetése.

Tudja Isten, de úgy látszik, hogy az elméletben, avagy néma falak között kidolgozott eszmék, bármily tiszták és vonzóak legyenek is önmagukban véve, sokkal szellemibb természetűek, sokkal magasabban állnak a gyarlósággal tétetett emberi természet fölött, mintsem ez azok befogadására minden pillanatban készen állhatna. Valóban az emberiség gyakran csak tapogatózik, s ott is, hol járt utat, tisztán kitért az élelő állnak előtte, sokszor téved sűrű bózot közé, melyből a kimenekvést nehezzé, vagy épen lehetetlenné teszi saját rövidlátása.

Ez a körülmény legfeltűnőbbben épa a parlamentarizmusban nyilvánul, melynek élettelő talaján terjedhet világosság, de igen sötétség is. Sajnos, hogy emberi természetünk fogyatkozásait még emitt sem tudjuk levetkőzni, midőn magasabb elvek és eszmék vitatásáról és arról van szó, hogyan boldogítsuk a nemzet saját megbízottai által.

Midőn látom, hogy néha a honatyák sem tudnak a philosoph higgadt, mindent megfontoló álláspontjára emelkedni; midőn vajmi gyakran az eszmék tisztázása helyett zavar és chaos előidézésére fognak kezét; midőn eltaszítják maguktól az igazság meggyőző erejét, s a félszegül felfogott pártérdek sánczai mögé húzódnak, hová nem hat el az egymást érvel meggyőzni, akarás komoly szava: mindannyiszor gondolkozóba esem a képviselői mandatum eme különös természete, s azon mód felett, hogyan hat és működik a népbizalom.

A képviselőház termeinek szentélynek kellene lenni minden egyes képviselő szeméi előtt. A hol egy egész ország sorsa felett magasabb elvekből kiindulva határoznak, ott el kellene nemulni minden kicsinyes mellékérdemeknek, s azoknak kiknek igenlő vagy tagadó szavuktól függ sokszor egy nép jóléte, nyugalma, hallgatni kellene a bölcsesség komoly szavára és tanusítani az önzetlenség lélekfelemelő érzetét, a nemzet iránti mély és igaz szeretetet.

Valjon mindig talál-e a mérték?

Gondoljuk meg, hogy az idő nem vár magára, s ha egyszer elhaladt mellettünk csak a kárt, veszélyt, hátra maradtást vehetjük számba egész nagyságában, anélkül, hogy a dolgon fordíthatnánk.

Régi közmondás, hogy a kárnak sohasem akad ura; az emberek nagy mesterek egymásra tolni hibáikat; de vajmi kevesen bírnak akkora önmegtartózkodással, hogy elismerjék a botlást, s ügyeljenek, nehogy az ismétlődjen.

Valóban, ha mérlegeljük azokat a hátrányokat, veszélyeket, melyeket a maganagyzás okozott, s összehasonlítjuk amaz előnyökkel, miket az időnek eszélyes felhasználása által ki lehetett volna vinni, méltán megdöbbenhetünk.

A pártéletben jó alkalom kínálkozik a magán ambícióknak tömjénezni; itt lehet olcsó népszerűsége szert tenni, mert ép a pártok kebelében legmagasbra csapkodnak a

szenvedélyek, mint az egymással küzdő pártok között. Ha mindennek nem az ország adná meg az árát, még csak hagyján, szomoruan bár, de némileg mégis megnyugodva néznők. Ámde az egyszer neki vadult szenvedélyeket nem könnyű dolog megzabolázni. Csak a viszonyok, körülmények kényszerítő hatalma képes itt mérséklőleg hatni.

Legujabb táviratok.

Bécs, júl. 8. A „N. Fr. Pr.“ szerint a tartománygyűlések az idén is szabályszerűen össze fognak hívatni; ezek ülészeit azonban meg fogják előzni a bírói tanács ülészeit. A múlt éjjel az itteni belvárosban egy játékbank fedezettett föl és tetemes összeg koboztatott el. A résztvevők jobbra ismert bécsi bonvivant-ok, pesti játékosok és idegen kiállítási vendégek voltak.

Zágráb, július 8. Az austriai és magyarországi konzul s a serajovi főparancsnok Török-Gradskára utaztak, hogy vizsgálatot tartsanak azon események fölött, melyek a boszniai keresztényeket futásra kényszerítették.

Páris, júl. 7. A Franciaország kereskedelméről a f. év első öt haváról közzétett statisztikai kimutatások 1284 millió összes bevitt (118 millióval kevesebbet a múlt év hason szakához képest) és 1635 millió franc összes kivitelt (192 millióval többet a múlt év megfelelő szakához képest) tüntetnek föl. A vámok és a közvetett adók után az összes jövedelem 324 millió frankra az az 96 millió frankkal többre rug, mint az 1872. év. hason szakában.

Páris, júl. 8. Jelentés szerint Mao-Mahon még utólag meghívást kapott a bécsi kiállításra, minthogy az előbbi meghívás Thiersnek szolt.

Konstantinápoly, július 8. A persá követ a függő kérdésekben egyetértést létesített a török kormányval. Egy török-persa keresk. szerződés megkötése valószínű.

Bern, júl. 8. A nemzeti tanács második szavazás alkalmával Ziegler (Zürich) elnök, és hatodik szavazáskor Herzogot (Aarau) alelnökké választotta.

Darmstadt, júl. 8. Az orosz császár, Emsből érkezve, holnap reggel 10 órakor kíséretével Jugenheimba érkezik és itt fog időzni július 27-éig.

Róma, júl. 8. Minghetti a kamara felosztatását a kabinet újjaalakítása feltételének jelenté ki. A király vonakodik még a felosztatásba beleegyezni.

Belgrád, júl. 8. Az itteni román ügynök, Vacaresco a romániai fejedelem udvari marsalljává és kabinet titkárává nevezetett ki.

Konstantinápoly, júl. 8. A kiani basa középítészeti miniszterre nevezetett ki, előde pedig Ahmed Muktar krétai vali lett.

Gyergyó-Szárhegy, június 23.

Fogarassy Mihály püspök ur. ő nagyméltósága apostoli körútjában a szárhegyi Ferenciek leégett templomát s romban levő zárdáját magas jelenlétével megtekinteni, a szerzetes atyákat atyai szavaival részvevőleg vizsgáltatni, lelkesíteni s a torony helyreállítására önként 50 frtot adományozni kegyeskedett. Ez ajándék annál becsesebb, minél nagyobb a jelentékeny áldozatoknak száma, melyeket ő nagyméltósága tesz a nevelésügyért, — a közhasznú cselekedetek, a szegények felségelésére, az egyházak díszére mindenütt, a hol csak mint vizsgálatás anyaga megjelenik, atyai kegyességének dicső nyomait hagyván. Ez atyai jószágért csak forró imáink vannak a soha eléggé nem félthető drága, hosszas, boldog és boldogító életért. — Fogadja e főpásztor úri kebléből fakadt forró hálánkat, melynek tiszteletteljes kifejezést adni szerencsés.

P. Szlovacek Károly, Z. f.

A tanítói világ- és a tanügy barátaihoz.

A „Délmagyarországi tanító-egylet“ ez ideig nagy gyűlést augusztus 4, 5 és 6-án Fehértéplomban (magy. határvidék) tartja meg.

A bánati határvidék édes hazánk — Magyarországhoz csatoltatván, valahára lehetségessé vált nekünk a veletek való testvériesülés ünnepe megünni.

Jertek tehát számosan, mutassátok meg, hogy a ti szívetek is ép oly forróan dobog felénk, mint a miénk felétek! Fölbontatlan lesz a szövetség, melyet itt kötni fogunk, meri csak veletek egyesülten akarjuk a jövőben felkorezni azon eszközöket, melyekkel a népnevelés szent ügyét előmozdítani s az emberiség művelődését, e sok tekintetben még paragon fekvő talajt, czélszerűbben megmunkálni lehessen!

Fehértéplom derék polgársága és tanító-kara mindent elkövet, hogy a gyűlés tanulságos, hasznos és ünnepélyes legyen. A város semmi fáradságot, semmi költséget nem kíván, csak hogy kellemezzék legye számotokra az itt tartózkodást. Tantervkiállításról a legjobban gondoskodva van. Résztvevői jegyek 50 kr. beküldése mellett Fehértéplomban, a t. délmagyarországi tanítógyűlés számára kiküldött helyi bizottságnál kaphatók.

Azon urak, kik a közbejött jelen kívánnak lenni, még 1 ft 30 kr. beküldésére kéretnk. Bejelentéseknél kérjük határozottan kijelenteni kívántaik-e szabad szállás vagy nem. Végre, hogy a kívánalmaknak kellő mértékben elég tételhessek, kérjük a bejelentéseket gyorsan eszközölni.

Bejelentéseket július végeig elfogad a helyi bizottság elnöksége, valamint örömet felel minden a tanítógyűlésre vonatkozó tudakozódásra. A mi az utazási kedvezményeket illeti, — arról bővebben fognak szólni a lapok.

Isten velünk! viszonzításra Fehértéplomban! Fehértéplom júl. 6-án 1873.

A helyi bizottság nevében:

Vodicka Gottfrid

m. k. polg. i. k. igazgató és a helyi bizottság elnöke.

Ogonovsky Ferencz

m. k. polg. isk. tan. és a helyi bizottság titkára.

Minő természetűek azok a cath. alapok?

Jelentése az 1869/72-ki magyar országgyűlési képviselőház bizottságának a vallásállapotról. Megvilágítva Bacsák Imre által.

XI.

Világos lévén az egyház részéről a tulajdon-szerzésnek eme hármas kelleke, igen természetesen, hogy elég törvény és számos törvényes okmánya van, mely a kath. egyházat, a „püspököket, nemcsak „haszon-élvezőket“, „usufructuáriusokat“, hanem „urakat“, „dominusokat“, „pro-prietariustokat“, „tulajdonosokat“ nevezi. Ily a Hármaskönyv I. rész 2. cím: „Omnes Domini Praelati et Ecclesiarum Rectores, ac Barones, et ceteri Magnates, atque nobiles et Proceres regni hujus Hungariae — ratione bonorum temporalium una eademque praerogativa gaudent“, azaz, ha a világi nemes, báró, gróf tulajdonos, ura a magáénak, akkor az egyházfők is az a magáénak. És hogy itt nem a „pápoknak“ ősi, családi, hanem egyházi javairól van szó, kitetszik az I. rész 10. címéből, a hol mondatik: „cunctorum virorum ecclesiasticorum Princeps“ noster verus et legitimus successor est, non quantum ad bonorum, et iurium possessionarium ab Ecclesia ablationem, sed quantum alteri — collationem.“ — Ez tehát nem családi, hanem egyházi jószágokról szól. Az egyház és a pápok bírói jogáról szól III. Andrásh 1291. 32 §. 2. „decedens (nobilis) Ecclesiis legare, et conferre in vita cuique voluerit, liberam habeat facultatem.“ (Kovátsch Sylloge Decret. T. I. p. 24.) Mit kell érteni az „Ecclesia“ szó alatt, megmagyarázza ugyan III. Andrásh 1298-ki ezen törvényozik által: „Statuimus, et perpetua edicto stabilimus, quod Ecclesia tum in capite quam in membris gaudio valeat suis libertatibus.“ Már hogy itt a „caput“ alatt a főpápot, a „membris“ alatt pedig nem a községeket, hanem az alpapok értendő, elég megmagyarázza e t. fenn idézett tudós Kovács Márton: (Suppl. ad vestig. com. T. I. p. 122 23.) de a t. albizottságnak elnöke is a mult országgyűlésen az autonómiairól tartott beszédében nyíltan elismerte, hogy „a kath. hivatok eddig a hierarchia, vagyis a

püspöki kar képviselte. Továbbá az 1550. 17. t. o-ikk morparancsolta, hogy „bona Ecclesiarum his, ad quos spectant, bizonyosan nem egyes közsézeknek, sem az államnak, integre ab omnibus reddantur Neque in eas invitis Dominis, tehát urak, tulajdonosok az egyháziak, „se quisquam ingerat. Dignetur regia Majestas bona et proventus Ecclesiarum, tehát nem csak a hasznélvet, a jövedelmeket, hanem a törzsvagyont „bona praelatis, Ecclesiisque, ad quos ab antiquo spectant red-dere. Tehát az egyházi javak a praelatusok, mint tulajdonos urakhoz — „dominis, — tartozóknak állítanak.

Vagy minő egyházat — talán városi, vagy falusi községet kell érteni a koronázási eskü ezen s-avaiban: Q uod Sua Majestas Ecclesias Dei, Do-minios Praelatos in suis iuribus ac antiq-s bonis conservabit? Valóban nem értem a szót vesz-tegetni annak bebizonyítására, hogy honi törvé-nyeink a kath. egyházat általában, különösen pedig a püspöki, káptalani, apátsági, prépostsági, plé-bániái egyházakat, — bármikép határozatsság is meg-e-eknek fogalmuk — azután magukat a fő-és alegyházi tisztokat nemcsak birtokképeseknek, de valóságos tulajdonosoknak is elismeri. Ellenben semmi esre „az egyes helybeli hívek közsézeknek — mint a t. bizottság állítja, ezen jözet nem tu-lajdonosok. Hszen van-e a felsőbb egyházi javak között csak egy is, mely valamely községek hatá-rában nem fekszenek? Igy tehát — „ratione situs“ mind a községekhez és egy sem az államhoz tar-tozók!

Még világosabban szólnak az egyházak tulaj-don jözaról az adomány-levelek: „Habeat praeli-bata S. Michaelis Ecclesia potestatem — usque in perpetuum possidendi.“ Diploma fundat. Róka: Vra Praesulum Ves prim. p. 11. 12. IV. László király diplomájában Jenő helységről mondatik, hogy az esztergomi káptalannak ahoz „plenum domi-nium, et incommensam possessionem habuit; — Zalka helységről pedig, hogy azt a király „in ip-sum capitulum (strigoniense) pleno jure domini-i transfert.“

I. Lajos király a nagyváradi püspökségnek némely telkeket és jöve telmeket ajándékozott „per-petuo et irrevocabili-ter,“ ugy, hogy „nec regalis Majestas, nec quavis alia persona — hihetle-g az állam sem — deinceps aliquid proprietatis habeat in illis.“ Uyanazon nagy Lajos királyuk Ta-más es tergomi érseknek jöszárait ily s-avakkal erősítette meg: „ut illos possessiones possideant in perpetuum, titulo et jure proprietario.“ (Lásd: Katona Hist. Cnt. Tom 3. Ord. 10. p. 438—41.)

De Magyarország törvényhatóságai a kath. egyházat birtokkepes jogalanyának, sőt jogtulajdo-nosnak ismerték el, mikor II. József 1790-ik jan. 28-ik rendeletére teli tak. A sok közül csak egy pár protestáns többségű megyét idéznék. Igy Pest megye felirata 1790-ki mártus 1-ről-eképen szöl: „dotacionem parochiarum — ne aeternae justitiae leges per sacrorum proprietatis leges violentur, ex iuribus aliorum (cleri) institui nequissime existima-mur.“ Békésmegye 1790-ki márt. 15-ki felirata-ban ily szöl: „Ordinibus, religionariis bona penes donationes regias ac positivas regni leges possi-dentibus cum pari juris proprietarii laesione adema restituantur.“ Szabolcsmegye 1790-ki március 18-ki felirata ekkép fejezi ki magát: „in obversum art. 8. 1548. — 10. 1557 cum sacri propieta-tis juris laesione regnotenus recepti ordines sup-pressi sint.“ — Végre Biharmegye 1789. október 26-ról ily irt fel a felségéhez: „Quis autem dixe-rit liberum esse nationem? cuius fundationes ad pios usus factae cum gravi proprietatis loesione in-camerantur, bona cleri legali titulo possessa came-rae addicuntur?“ Az udvari Cancelláriához küldött 15 és 17 márcziusról kelt iratában pedig ugyan-azon protestáns megye kimondotta: „Cum ipse summi Ecclesiarum Patroni et Regis apostolici ti-tulus hoc potius exposcat, ut clerus tam ipse, quam bona ejus in statu et possessione legali conserven-tur“ — azért ha a „bona cleri confiscantur, et in-camerantur, hoc quemadmodum iuribus cleri sta-tuum quo romano catholicorum, et fundationalibus legibus, ita etiam fundatorum et benefactorum in-tentioni ipsique proprietatis juri adversatur.“ (Col-lectio R-praesentationum. T. 1. p. p. 12. 36. 148. 236. 296.)

A király látogatása a nem-zetközi kiállítás magyar osztá-lyaiban.

Bécs, jul. 5.

Ő Felsőge látogatása a kiállítás magyar osz-tályaiban már tegnapi volt a királyi bizottságnál jelezve s csakugyan már d. e. 10 órakor teljes számban megjelentek a magyar kiállítás bizottsági tagjai, élőkön Zichy gr. kereskedelmi miniszterrel s Németh Imre k. biztossal, hogy ő felségét ünnepé-lyesen fogadjassák. Ezen alkalommal azonban a király fejedelmi vendégénél, a württembergi király-nénál, huzamosb ideig tartózkodván, csak 1 órákor jelenhetett meg a kiállítás, s minthogy ezidőpont az iparpalota osztrák kiállításának megismerésére volt kijelölve, gyorsan haladt kíséretével az ipar-palota magyar kiállításának főcsarnokán keresztül s Zichy ker. miniszterrel néhány szót váltva, a mai

napot tűzte ki a magyar kiállítás tüzetezesebb átte-kintésére.

A király ma pontban 10 órakor Pejacevich gr. szárnységedő kíséretében, a déli kapun keresz-tül, a császári pavillon elé hajtatott, hol Schwarz-Seuborn b. és Steykal főbiztos fordadták. Innen a felség gyalog ment az iparpalota magyar csarno-kába, hol Zichy gr. ker. miniszter, Orocy Béla br., mint a az egyik jury-osztály elnöke, Németh Imre k. biztós, továbbá Posner Károly Lajos, Koch, Herzfeld szakbiztosok stb. fogadták a leg-magasabb vendéget.

A király figyelemmel haladt el a kiállítási tár-gyak mellett, fölvilágosítást kért s mind a keresk. miniszter, mind a szakbiztosok magyarázatát feszült figyelemmel hallgatta. Sok helyütt huzamosb ideig időzött, így Goldschmidnek a magyar opál-bányák berliójének gyönyörű opálkészei, melyek az egész kiállításban ritkítják párjukat, különösen leköttették a király figyelmét s bővebben tudakozó lett a ma-gyar opál-bányák körülményei felől, megelégedé-sét fejezve ki a hazai ékszer-ipar e szép termékei fölött.

A Fischer-féle herendi porcelán gyár kiállít-ása nem kevésbé elevenen foglalkoztatta a király figyelmét, s megemlítette, hogy a herendi kiállítást már ismeri, mert már itt bevásárlásokat tett. Tudni való, hogy az orosz csárának innen egy gyönyörű porcelán-vázát vett ajándékol.

Följött Liechtenstein-nek az „Ungar. Ac-tionär“ szekerstőjének valóban remek hegedű ki-állítása, ki tiz cremenai hegedűvel, melyeknek ér-téke 40 000 ftra tehető, gazdagította kiállításun-kat. E hegedűk Giarn-rus, Stradivarius s Amati-féle hegedűk az „arany kor“-ból, különösen ma-gukra vontak a király figyelmét. Ha jól hallottuk azon megjegyzést tette a király, hogy e hegedűki-állítás az „exposition des amateurs“-nek is igen diszere válnék.

Több ideig tartózkodott továbbá a király Pos-ner Károly Lajos igen díszes könyvészeti kiállítá-sánál s megelégedését fejezte ki a mindig kísere-tében levő tevékeny szakbiztos iránt, ki bővebb fölvilágosításokat adott a király kérdéseire egyes kiállított tárgyai fölött.

Szintén nagy figyelemre méltatta meg a király Schuh tizedes- s egyéb mérleg-kiállítását, továbbá Holländer esztergály termékei különösen megnyer-ték a király tetszését.

Több időt töltött Kirner puskműgyre kiállításá körül s beható szemügyre vette az egyes nevére-lesebb fegyvereket, tudakozódott a részletek felől s látható örömmel fejezte ki a hazai ipar ezen irányu haladásá fölötti megelégedését.

Nem mulasztotta el bővebb szemügyre venni Hofman igen díszes pavillonját sem ugy, szintén Knopp és Veith lakmívneinél, s Kramer butorkiállításánál is huzamosban időzött.

Beregszász-ít, ki új találmányával az uznye-vezett hegedű-rafnosince a'ppal oly nagy hatást keltett, ő felsége Németh kir. biztós által bemutatatta magának s szakértő felvilágosításokat nyervén, kü-lönös elismerését fejezte ki. Kellner Károly Bereg-szász zongoráján, a király kíváratára egy magyar zeneművet játszott el, s zongora kellemes hangja, s a művész ügyes játéka nagyon gyönyörködtetni látszottak a királyt.

Deák Ferencz s gróf Andrássy Gyula színezett arcképeinél szintén több időt töltött ő felsége s Zichy miniszterhez fordulva magyar nyelven mon-dá, hogy „igen jól sikerültek, tökéletesen el vannak találva.“

Majd Schunda zeneműszer kiállításá vonta ma-gára a király figyelmét, hol Magyarország legjobb o-zimbalmosa Bertok Sándor játszott a tüzdel és hével a lábat igazító jó magyar dalokat. Egy egész palotás csárdást hallgatott végig a király.

Beható szemügyre vette továbbá a magyar népiskolai s egyetemi kiállítást, hosszasan időzött. Fiume és Quarnero domborműveivel mellett, melyeket a kereskedelmi miniszter, mint Fiumének egykori kor-mányzója, körülményesen magyarázott meg ő fel-ségének. Nem csekély figyelembe részesült a hon-védszervezet, mely a honvédszerelvények feltün-tetése végett van kiállítva s igen helyeselte a király, hogy ily ügyes teblau-ban mutatják be a világnak honvédszerelvényeiket.

Miután meg figyelmesebb szemlélésre méltatta ő felsége a magyar háziipar termékeit, a Schlick-féle vasöntőde racoszatát, nemzeti viseleteinket, s megtekintette Vucotovich horvát szakbiztos magya-rázatainak kíséretében az iparpalota horváth osztályát — bucsut vett az iparpalotától s átment a magyar földmívelési csarnokba, mely észrevehetőleg igen kedvező benyomást tett a királyra, s csakugyan nyomban a kereskedelmi miniszter felé fordult s ér-tésére adta kellemes meglepetését.

Nagy figyelemmel nézte az egyes kiállítási tár-gyakat. Abeles, Palugyai, Albrecht főherceg stb. nagyszerű borkiállításai, Zwach s Schnabel liqueure-termékei, továbbá Stern Ignác szesz-kiállításá különösen leköttették a király figyelmét. Az utóbbit-nál azon kérdést tette, vajjon nagyban üzi-e a szesz-ipart; erre a haz képviselője a'z válaszolta: „Nagy ban, Felsőge urunk, évenként 200,000 ftrt adót fizetünk.“

A király mosolygott e naiv válasz felett s kedé-lyesen barátságosan beszélgetve több kiállítóval, folytatta útját a földmívelési csarnokban.

A gyapju-kiállítás különösen gr. Karáso-nyi Guidó, b. Wodianer, gr. Zichy János s hg-prí-más juhászatának termékeinél időzött hosszabb ideig. Gróki Ferencz diinyekiállításá is igen ér-dekelte.

A magyar pénzügyminiszterium kiállításá körül szín'en hosszabban időzött.

A magyar malomipar kiállítását nagy érde-kei tekintette végig, s elismerőleg szölt a tapinta-tos berendezés fölött, mely Demkő János szakbiztos érdeme.

A földmívelési csarnok után a magyar gaz-dasági gépcarnokot szerencsétlen a király lát-o-gatásával s Vidács kiállított tárgyai iránt különös érdeket tannusított. Néhány gépet mozgásba is hoztak, s figyelmes áttekintés után örömet fe-jezte ki a magyar gazdasági gépipar haladásá fölött.

A gazdasági gépcarnokból a magyar erdé-szeti pavillonba ment, hol Zichy miniszter magya-rázatait a legnagyobb figyelemmel hallgatta s az igen ügyes berendezés s tapintatos őszhang fölött, mely az egészet jellemzi, legteljesebb elismerés-sel szölt. Az óriási hordók, melyek közül az egyik 2500, a másik 2000 akós, szintén megállapodásra bírták a királyt, s a készítés módjáról, a hordók ára fölött tudakozódott a kiállítóktól.

Ekkor Zichy miniszterhez fordult s azon óhaját fejezte ki, hogy a magyar pörházakat is megakirja tekinteni s így azonnal a közel levő erdélyi szász-házat szerencsétlen látogatásával.

A fiatal házaspár, ugy látszik nem volt érte-sítve ő felsége látogatásáról, mert egyik nagyobb zavarba jött, mint a másik. Az asszony lesütötte szemét s alig bírt a király kérdéseire válaszolni, végre azután látva a leereszkedő bánásmódot, mely-lyel a király irányukban viseltetik, bátrabbak lő-nek s felvilágosítást adtak a házipar egyes kiál-lított tárgyairol. Midőn látták, hogy a király tá-vozni akar eléje tettek a vendégkönyvet, mely-be a király magyarul írta be nevét „Ferencz Jó-zsef“. De nem adtak külön vendéglapot nagy za-varukban a felség számára s így csak a többi név után j-gyezte be magát a király; —nem lehet őket vigasztalni oly szomorúak, hogy ennyit hibákövet-tek el.

Innen az erdélyi székelv-házba tért a király, melynek eredeti kapufóliárait elolvasta s mosoly-got a vers olvasásánál, mely a belépőt fogadja: „Ha jó szíved, neved, e kapun bejöhetsz, ha pedig álnokul élsz, fől s alá méhetsz.“

Itt már nem uralgott oly zavar, mint a szász atyafiaknál. A székelv-ember inkább meg volt ille-tőde, de Gálfi Póli, a székelv menyecske bátran elő állt ő Felsőge nek s magyaros szíveséggel s alaza-tossággal fogadta a belépő királyi vendéget, ki ma-gyarul üdvözölte a székelv-eket. A mint hallotta Gálfi Póli, hogy a Felsőge az ő édes anyá-nyelvén beszél, ugyancsak bátorságot vett magának s min-dent elmagyarázgatott a királynak, ki figyelem-mel nézte a régi fegyvereket, a tapló-kalapokat, melyekre megjegyezte, hogy „ezek nemde nyáron hűsek?“ mire természetesen hoszu választ adott a beszédes menyecske, ki azonnal készítesí mód-ját is elbeszélte a tapló-kalapoknak. Itt is beje-gyezte magát a király a vendégkönyvbe, de itt már Gálfi Póli gondoskodott arról, hogy külön lapra írja a magas vendég nevét. Büszkén is mutogat-ják majd a jó székelv-ek ő Felsőge kézirátát a ma-gyar kiállítási látogatóknak.

Miután meg a király megtekintette a felső vi-déki német atyafiak házat kiket, épen ebédnél lett s kik nem kevésbé ijedtek meg, mint a szászok, a ma-gyar mükedvelő-kiállítás látogatója meg, hol Henszl-man volt a király vezetője. A sok becses régiség érdekelni látszott a királyt, Henszlmann szakavatott felvilágosításait örömmel vette.

Legtovább tartózkodott Szt. István király oas-sula-jánál, melynek régészeti becsét különösen méltá-nyolta, s a régi pénzek iránt is nagy figyelmet fordított, több nevezetesebb darabnál kikérővén Henszl-man szakszerű felvilágosításait.

Ezzel a magyar műkiállításra is még egy futó pillantást vetve, melyet más alkalommal fog tüze-tesebben megtekinteni, be volt fejezve a magyar kiál-lítási osztyalok királyi látogatása.

Miután teljes megelégedését fejezte ki a király a magyar kiállítás fölött, s köszönetet s elismerést szavazott a kereskedelmi miniszter, a kir. biztós, s a kiállítási bizottság tagjainak, szívélyes bucsut vett, s déli egy órakor elhagyta a nemzetközi kiállítást.

P. N.

Külföldi hírek.

Páris, jul. 7. A nemzetgyűlés a párisi és a megyei ostromállapot fenntartására vonatkozó inter-pellatio tárgyalását nov. 15-re tűzte ki és elhatá-rozta a hadsereg újraszervezésére vonatkozó tör-vényjavaslat mások fők olvasását. A Ranc és Cas-sagnac közötti párbajban mindkettő karján sebet kapott. — A vármok és a közvetett adó után az összbevétele 1873. első öt havában 424 milliót tett; 193 millióval többe, mint a múlt év megfe-lelő szakában.

Barcelonából 3-án érkezett hivatalos tudó-sítás szerint Cabrinety tábornok Saballs karlista csa-paját Borredanál megverte s futásra kényszerítette. A carlisták Praoz de Luzanesnél történt legutóbbi

vereségük alkalmával több mint száz embert vesz-tettek.

A persa sah f. hó 2-án egész kíséretével teljes díszben Windsorba ment, hogy a királynő-nél bucsu látogatást tegyen. A sah egészen gyémán-tokkal s rubinokkal volt borítva. Midőn a vonat Windsorba megérkezett, 21 ágyu üdvözlés tété-tett, s Lipót hg skót felföldi öltözetben üdvözlé a látogatót. A királynő a sahot a léposőzet alján fo-gadá, őt ama szobába vezeté, hol reggeli állott készen számára, s erre a kastélyon át, őt külön-böző történelmileg érdekes tárgyakra figyelmeztet-ven. A sah több kérdést tett, melyekre a királynő látható örömmel válaszolt s a sah ismételve kö-szönettel hajtá meg magát. Erre a királynő ven-dégének saját arcképet nyújtá át keretbe foglalva, mely ajándékért a sah legmelyebb köszönetét nyil-vántá. Ezután a királynő a sahot a léposőzet aljái-g kísérté, hol a sah elbúcsúzott s a királynőnek ke-zet csókolt. A sah, mielőtt a kastélyt elhagyá a királynő óhajtatására Lipót hggel együtt lefénkhé-peztetelt.

Londonból 6-ról jelentik, a sah az udvari eselőségnek 2 ezer, s a rendőrségnek 3 ezer font sterlinget, lady Rawlinsonnak egy gyémánt diadé-met, Sutherland hercegnőnek egy karperecset, lord Morleynek egy dohány szelenczét, és gróf Granvillenek saját gyémántos fényképét ajándékozta.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, julius 10.

— **T. olvasóinkat kérjük, méltóztas-sanak előfizetéseiket mihamarabb megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás tröténjék.**

— **Fogarasi Mihály** e. r. k. püspök ő nmlsága a csikszenttamási tűzkárosultak számára 300 ftrt adományozott.

— **A vasuti közlekedés** Soborsin és M.-Ilye közt a megészített munka folytán már helyreállított.

— **Hymen.** Maczedonffy Pap Vince elje-gyezte a bájos és szeretetre méltó Kelemen Kata kisasszonyt. — Szívöböl kívánnuk áldást e szép frigyre!

— **A „dalkör“** rendes dalestélyét e hó 13-án a kolera járvány miatt nem tarthatja meg.

— **A helybeli lövölde** vendéglőjének haszonbérbeadásáról szölő hirdményt mai lapunk hozza, ajánljuk az illetők figyelmébe.

— **A felhőszakadás,** mely Zám és Gura-száda közt jun. 29—30 közt éjen dúlt nemcsak több házat söpört el, de 15 emberélet is oda-veszett.

— **Tűzvész.** Gy.-Fehérvárt jul. 7-én kélsz-szer égelt egy kis ház, majd a vasut közelében egy majorház lett a lángok martaléka.

— **A persa saht** augustus elejére várják Konstantinápolyba.

— **Járás-keles az osztrák kiállít-ásban.** A osztrák kiállítást a tárgyak roppant halmazánál fogva alig lehet csoportról csoportra, folyosóról folyosóra, ugy áttekinteni, hogy vala-mit el ne mellőzünk s mindig feltaláljuk a legjele-sebbet. Ezért látjuk, hogy a látogatók keresztül kasul járkálnak, hogy többet láthassanak s a ne-vezetesebbek, mintegy szemökbe ütközzenek. A közönség legnagyobb része a vegyinti készítmé-nyek kiállításánál keveset mulat, bárha ebben sok érdekes tárgyat szemlélhetne. A fogak gond-o-zását dr. J. G. Popp cs. kir. udv. fogorvos Ana-therin szájjáviz, növény fogpora és fog-pírsztája képviseli főként. Dr. J. G. Popp „Anatherin“ szájjáviz kitűnő szer, nemcsak a fogak épentartására, hanem sokféle fogbetegséget meg is gyógyít, e nembn az legyetlen, tapasztalás és a leg-első német fogorvosok itelete szerint. Midőn a „Novara“ a világgörűli utra indult, az Ana-therin szájjávizet sem feledték el a hajó fel-szerelésénél s hasznát is vették a scorbut gyógyításánál, a mely a hajólegénység nagy részét kinoztas, a scorbut elleni óvszernek is hat-hatósan bizonyult. Spalatóban a helyőrség közt kiűtvén a scorbut, az „Anatherin szájjáviz“ biztos sikerrel használtatott minden esetben és al-kalommal; mert ez az „Anatherin szájjáviz“ illatos fuszerez izű, s oly különös hatással bír a szájdreg nyálkahártyáira, hogy a szájj rosz illatát is meg-szünteti; innen van, hogy Dr. Popp első, kinek szájjávizé amerikai és angol patenst nyert.

— **Amerikában** a fürdés új neme jött divatba, melyről azt állítják, hogy nagyon frísítő-leg és erősítőleg hat a testre. — A beteget meleg szobába vezetik, melyben 100 vagy 120 (??) fok-ra melegített porond van. Itt hosszukás kádba he-lyezik, lepedőt tesznek rá, hogy a homok össze ne piszkolja, párnát is helyeznek feje alá, hogy egész kényelemmel feküdhessék s aztán az egész testét beborogatják melegített homokkal. Ez az me-legség igen kellemes érzést kelt, a porond nehe-zsége nem alkalmatlan, sőt jól esik. Egy órai nyug-vás után a beteg felkel, melegviz zuhanyt kap és megfrissülve távozik. Azt mondják, hogy a porond-fürdő hatása egészen másszerű, mint a meleg víz vagy gőzfürdő hatása.

Rába-Szent-Mihály vasúti távirda állomás a nyugati vasútvonalon magánsürgönyök felvételére is felhalmaztatott.

Fehér lóporral tettek kísérletet a budai lövöldében. Halvány sárgás színű ez az apróra vagdalt szecskához hasonló. Robbanó ereje nagy, úgy hogy oly mennyiséggel, mennyi a közönséges lópornál egy töltéshez kell, háromszor lehet löni. Durranása nincs csakis a gyutacs csatánál hallatszik. Nagy hordereje miatt attól félnek hogy sokkal több szerencsétlenséget okozhat, ha elterjed használata, mint a jelenlegi lópor.

A világtárlaton a „Chicago Tribune” levelezője: Kune, ki a porosz-francia háború alatt is az amerikai lap levelezője volt, s jelenleg nemcsak gépet állított ki, hanem egy nagy amerikai étermet is nyitott a praterben, s nappal az emberek éhét és szomját oltja, este pedig világtárlati leveleit írja melyek csak oly jók, mint beefsteak-jei.

Chicago városa a múlt hóban nagy fénnel és vígsággal ülte meg újra felépülésének ünnepét. Ez alkalommal óriási hangversenyt rendeztek, melyben az Unio nagyobb városaiból 300 zenész, és 1000 énekes vett részt, az ünnepély rendezője Gilmore volt, ki e téren először a bostoni zeneünnepéy alkalmával szerzett nevet.

A délamerikai tejfa csemétéiből sokat szállítottak Európába, reménylik, hogy az ifjú növények meghonosulnak. Ez a csodálatos fa nagy mennyiségű és kitűnő jóságú tejet ad, mihelyt törzskőn nyílást vágnak, s illetőleg mefeleik. Hol ez a fa elvan terjedve, ott a lakosság rendes táplálékának használja tejét. Felnő 100 lábnyi magasságra; törzsöke szép sima, 7 vagy 8 láb átmérőjű, és 50 — 60 lábnyira nincsenek ágai.

500—1873 tan. eln. sz. — Kimutatása a Kolozsvár sz. kir. városban uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve 1873 évi július 9. este 12 óráig.

Helység neve	Kolozsvár sz. kir. város	Jegyzés.	Ezekből				Jegyzés.
			meg- gyó- gult	meg- gyó- gult	meg- gyó- gult	meg- gyó- gult	
Julius 1. 1873.	1	1	59	4	55	18/6	9/7
Felek község	1	1	59	4	55	18/6	9/7

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje
1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között,
mivel a nappali vonat beszüntetett, Biasini gyors-
utazása 1873. márc. 27-től kezdve Kolozsvárról
Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly
formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órakor minden
nap indulva d. u. 4 1/2 órakor Nagy-Enyedre érke-
zik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra este 10 órakor
indulva, reggeli 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Ezen
meneten kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d.
u. 4 órakor is indulni, ugyancsint Nagy-Enyedről
éjjeli 3 órakor Kolozsvárra indulhatni, csak hogy
ezen menetekenél Felvinczről N.-Enyedig és N.-
Enyedről Felvinczig a vasúttal kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyász-
szal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és
közútszó Coupeba 5 frt, hátútszó Coupeba 4 ft 50 kr.
tulsúly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza
első vagy közútszó coupeba 3 frt — hátútszó cou-
peba 2 frt 60 kr. tulsúly 2 1/2 kr. — Felvinczről
N.-Enyedig vagy vissza 1 frt, tulsúly 1 kr. fon-
tonként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Fe-
ren cz szállodájában.

Távírat tudósítás a bécsi börzéről.
Jul. 9-ről. 1873 5% metaliques 68.50.
nemzeti kölesön 73.75. 1860-diki államköl-
csön 102.75 Bankrészevények 987. Hitelrészev-
nyek 228.— London 112.30. Ezüst 109.75.
Cs. kir. arany —.— 20 frankos arany 8.95.—
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 77.
— Temesi 74.50. Erdélyi 75.—. Horv. Szlavon.
78—

Nyiltér.

[6—60]
Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt)

ugyszint
hugycsőszűköléseket, magkiömléseket
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

Dr. Handler Mór

orvos- és sebészudor, szülész és szemész.
Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig
és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám,
I-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azon-
nal válasz adatik.

Felelős szerkesztő Sándor János.

Sz. 809—1873.

876

1—3

Arlejtési hirdetés.

A nagyméltóságú m. k. közmunka és közlekedési ministerium az 1873. évi
5804 és 5808 számok alatt

a Nagyvárad-Kolozsvári államuton:
107 sz. átereszt kijavítását a megállapított 66 ft 98 kr.
109 sz. „ „ „ 136 ft 05 kr.
ugyanazon évi 8371 és 8372 számok alatt

a Kolozsvár-Brassói államuton:
65 sz. átereszt kijavítását a megállapított 249 ft 93 kr.
66 sz. hid újból építését 662 ft 23 kr.
végre ugyanazon évi 5801, 5803 és 5809 számok alatt

a Kolozsvár-Bukovinai államut:
9 sz. átereszt kijavítását a megállapított 271 ft 75 kr.
25 sz. „ „ „ 420 ft 12 kr.
57 sz. hid „ „ „ 495 ft 33 kr.
engedélyezvén, ezen munkakivitelek biztosítása céljából folyó 1873 év július ha-
va 21-én délelőtt 9 órakor kezdőleg a kolozsvári m. k. mérnöki hivatal iro-
dájában a fennidézett, minden egyes munkakivitelre külön benyújtott zárt
írásbeli ajánlat mellett, a hirdetési sorrend megtartásával zárt írásbeli árlejtési
tárgyalás fog tartatni.

Válalkozni kívánók felhívának, miszerint az 50 kr. bélyeggel és a megállapo-
tott költségösszeg után eső 5% bánatpénzzel ellátott szabályszerű zárt írásbeli ajánla-
tukat, — melynek borítékán jelen árlejtési hirdetés-, valamint a műtárgy száma is
megnevezendő lesz — az árlejtési tárgyalás megkezdése előtt a kolozsvári m. k.
mérnöki hivatalhoz benyújtásuk.

Az építési műveletek és feltételek a mai naptól kezdve alólírt hivatal irodájá-
ban a délelőtti hivata os órák alatt megtekinthetők.
Kolozsvárt 1873 év július 5-én.

A m. k. mérnöki hivataltól.
(Utánnymot nem díjaztatik.)

Sz. 1282—1873.

871

3—3

Hirdetés.

Az országos Károli kórház és azzal kapcsolatban levő kórintézetek számára
a jövő 1873/4 árlejtési évben szükségeltetendő kenyér, tűzifa, szalma, mosás,
méc-s-olaj, fagyú és stearin gyertya, valamint tég és kötözésre szükségelt
rongyok biztosítása végett ezennel írásbeli ajánlati árlejtés hirdettetik ki, és a zárt
ajánlatok beadására véghatárpontul folyó július hó 24-ke tűzetik ki.

Felhívának tehát mindazok, kik ezen cikkek valamelyike szállítására vállalkozná-
nak, hogy eziránti illető bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat, ezen kórház igazgatóságá-
irodájába a kiirt határnapig adják be, és ott egyszersmind az elvállalendő anyagok
mennyi- és minősége, valamint a kiszolgáltatás ideje és a kiállítandó biztosíték iránt
is bővebb tudomást nyerhetnek.

A zárt ajánlatok felnyitása folyó július hó 24-kén reggeli 9 órakor fog történni
és a később érkezendő ajánlatok többé tekintetbe nem fognak vétetni.

Az országos Károli kórház igazgatóságától.

Kolozsvárt július 4-én 1873.

Dr. Bakonyi József.

1225. sz.

873

3—3

Pályázat.

Tőkés községben (Belső-szolnokm.) mintegy 4000 cat. holdra terjedő köz-
erdők arányos felosztása, és az ezeken fekvő urbéri szolgalmak megváltása iránt
folyó szabályozási perekben a mérnöki munkálatok teljesítésére pályázat nyitattik:
Pályázni kívánó csak okleveles és az urbéri rendezési ügyekben kellő jártas-
sággal bíró hites mérnök lehet.

Köteles a szabályozandó terület után nyerendő munkabére 1/4-ének megfelelő
biztosítékot (cautiót) vagy jelzálogban, vagy bérzei árfolyam szerint számítandó ér-
tékpapirokban, vagy a munkabér első negyedének a resignálásig behagyása által
nyújtani.

A munkabér maximuma catastrális holdanként 40 kr o. é.

A munkálat minőségét körülíró szerződés feltételei az igazgatóságnál tekinthe-
tők meg.

Pályázati záridő 1873 agust. 15.

Kelt Nagyváradon július 2-án 1873.

Főnyeremény
esetleg
360,000
mark
új német pénz-
láb szerint.

Serenese
JELZÉS.

A
nyeremé-
nyekért
jót áll
az állam

Meghívás részvételre

Hamburg város által garantított nagy
pénz lotteria nyeremény-esélyei-
ben, melyekben több mint

6 millió 650,000 markot

biztosan nyerni kell.

Ez előnyös pénz-lotteria, mely tervsze-
rűleg 80,700 Loosból áll, nyereményei
következők: 1. nyeremény esetleg 360
ezer mark új német pénz-láb szerint vagy
120,000 f porosz tallér, különösen f.
mark. 200,000, 100 ezer, 75,000
50,000 40,000, kétszer 30,000, 25
ezer, háromszor 20,000, háromszor
15 000, hatszor 12,000, tizenháromszor
10 000, tizenegyszer 8 ezer, tizenkétszer
6000, harminckétszer 5000, három-
szor 4000, hatvanötször 3000, kétszáz
négyezer 2000, négyszáz tizenkét-
szer 1500, 1200 és 1000. nyolcszáz
kilencvennégyezer 500, 300 és 200,
19,808-szor 110 és 100, 22 ezer 322-
er 50, 20, 15, 10 és 5 mark, s ezek ne-
hány hónap alatt hét osztályban mulhat-
lanul kihúzatnak.

A második nyeremény-huzás hivata-
losan f. é. július 16-ra határozatott,
melyre
egy egész ered. sorsj. ára csak 6 ft o. é.
egy fél „ „ „ 3 ft o. é.
egy negyed „ „ „ 1 ft 50 kr.
bankjegyekben, s ez az államtól garantíro-
zott eredeti Loosok (nem elittott igérvé-
nyek) az összeg bérmentes beküldése mel-
lett széküldetnek a legközelebbi vidéke-
re is.

Minden résztvevő az eredeti sorsjegy
mellett az állam bélyegével ellátott terve-
zetet is kap ingyen és huzás után azon-
nal felszólítás nélkül megküldetik neki a
hivatalos kisorsolási lajstrom.

A nyeremény-pénzek kifizetését és szék-
küldését én eszközölöm egyenesen az ille-
tőknek pontosan és szigorúan titkot
tartva

Forduljanak tehát
Megrendeléseikkel bizalommal
id. HECKSCHER SÁMUEL
bank- és váltó-házához

Hamburgban.

865

3—3

Haszonbéri hirdetmény.

A kolozsvári polgári lövöldében levő vendég-
lői helyiség 1873. július 20-ától 1875 őszig
terjedő 3 löldényre haszonbérbe adatik.

Erre vonatkozó zárt ajánlatok 1873. július 18-
ig DEMJEN LÁSZLÓ urnál adandók be,
hol a haszonbéri feltételek is megtekinthetők.

875

1—1

Pályázati hirdetés

A kolozsvári állami tanító képezde I
osztályába a f. évi október 1. napján
kezdődő tanévvél felvételnél olyan egész-
séges fia növendékek, kik a 15 évet be-
töltötték, az anyanyelvben, földrajzban,
öntélemben, számtanban, természetrajzban
annyi ismerettel bírnak, a mennyit a gym-
real- és polgárliskola 4. alsó osztályában
tanítanak. A készülséget rendes iskolai
bizonyítvánnyal kell igazolni; ennek hi-
ányában felvételi vizsga utján.
A szegény jó ügykezelő és jó erkölcsű
növendékek közül többen kósz- és szál-
laspénz segedelemben fognak részesíteni.
A felvételtől folyamodások f. évi
szeptember 20. napjáig beadandók
A tanfelügyelő mgs. Kethely József urhoz,
következő okmányokkal: 1. keresztlevele,
2. orvosi bizonyítvány, 3. iskolai bizo-
nyítvány, 4. szegénységi bizonyítvány
azok részéről, kik kósz- és szállaspénz-
segedelmet kérnek.
Kolozsvárt július 1-én 1873.

Kovácsi Antal,
az ig. tanács jegyzője

Értesítésül azoknak, kik fogakat szükségelnek.

Több oldalról jött felszólítás folytán van szerencsém tudatni a n. é. közönség-
gel, hogy működésemet mint hatóságilag engedélyezett fogművész, tetemes idő-
óta megint elkezdém, s hogy szívesen kész vagyok e szakmába vágó műteteimmel
mindazoknak, kik bizalomteljesen fordulnak hozzám, hasznukra lenni. A fogművészet
terén behozott legújabb nagyfontosságú találmányok, nagy előhaladásra mutató
találmányok, javítások, új eljárás módok által, miket tökéletesen sajátomná ten-
nem sikerült, ma már lehetségessé vált teljes és részletes fogsorokat, zománzból
(émaliból) vagy vulkanitból készítve az eddigelő szokásos rugó tollak és
csiptetők nélkül, előállítani u. n. légnyomás folytán tapadó fogsorok (Luft-
druck-Adhaesions-Gebisse). Általában a fogművészet modern műtetei segélyével,
ha azok a kellő szakavatottsággal és ügyességgel vitetnek végbe — a cél: a termé-
szetes fogakban szenvedett károknak és hiányoknak pótlása, sokkal nagyobb mérv-
ben és fokban érhetik el, mint ennekelőtte.

A vidéken tartozkodó, fogakat szükségűl egyének, az e
célból történő lakó városomban tartzkodásuk alatt előleges értesítés után ohajtásra
saját nagyszabeni házamban találhatnak megelégedésükre szolgáló la-
kást és ellátást. Azoknak egy teljes fogsorral 1 nap alatt, egyes fogakkal pedig 1
egész 2 óra alatt szolgálók.

Nagyszabon, 1873 július.

Schwabe Frigyes
fogművész és ékszerész.
Disznódi utca 18 sz.

3—6

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főter br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főter, Gyulai-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes be-
tükkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos ívek, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek,
baromútlevelek, vásárczédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve,
hogy a papirok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a **hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak**,
a **legsükségesebb mintázatokból kész raktárt tart**, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövi-
debb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosíttatik.

101—

Gámán János örökösei könyvnyomdája.